

Тазкия 190-дарс. Дунё ҳаёти сизни алдаб қўймасин

ТАЗКИЯ
190-ДАРС

Шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф роҳимаҳуллоҳнинг «Тасаввуф ҳақида тасаввур», «Рухий тарбия» 1-2-3-жузи ва «Хислатли ҳикматлар шарҳи» 1-2-3-4-5-жузи китоблари асосида бериб борилади. Мавзуларнинг тўлиқ матни билан танишиш учун китобнинг ўзига мурожаат этиш тавсия этилади.

19:00 / 25.06.2022 2995

«Фурур» сўзининг «зийракликдаги нуқсон ва ғафлат туфайли алданиб қолиш» деган маъноси бор.

Фурурнинг таърифида уламолар бир-бирини тўлдирувчи маъноларни айтишган.

Имом Журжоний «Таърифот»да: «Фурур нафснинг ҳавосига мувофиқлик ва табиатига мойилликдир», деган (167-бет).

Ал-Кафавий «Куллиёт»да шундай дейди: «Фурур хатони тўғри дея зийнатлашдир».

Баъзилар: «Фурур оқибати номаълум ва бўлиш-бўлмаслигини идрок қилиб бўлмайдиган нарса», дейишган.

Аллоҳ таоло Қуръони Каримда фурурга кетишни атрофлича қоралаган. Оли Имрон сурасида марҳамат қилади:

نَعَزَّ حَزْرَنْ مَفَمَ اِي قَوْلِ مَوِيْ مُكْرُوْجًا نُوْفَوْتُ اَمَّنْ اَوْتَوْمُ لْاَقْوِيْ اَدِسْفَنْ لُكْ
رُوْعُ لْاَعْتَمَّ اِلْ اِي نُدْلْ اِي خَلْ اَمْ وَ زَا ف دَقَفْ نَجْلْ لْ اِخْدُ اَوْرَانْ لْ

«Ҳар бир жон ўлимни тотувчидир. Қиёмат куни ажрларингизни тўлиғича олурсиз. Ким оловдан узоқлаштирилса ва жаннатга киритилса, шубҳасиз, ютуққа эришибди. Дунё ҳаёти эса алдов матоҳидан бошқа нарса эмас» (185-оят).

Бу дунё алдамчи дунё. Ўзига қизиққанларни ва ошиқ бўлганларни алдайди ва ғурурга кетказди. Аммо ҳақиқий матоҳ ҳар қанча саъйи ҳаракатга лойиқ нарсадир. Чунки у дўзахдан узоқлаштирилиб, жаннатга киритилишга боис бўлади. Қачон инсон қалбида ушбу ҳақиқат жо бўлса, қалбдан дунё ҳирси кўтарилади.

Аллоҳ таоло Ҳадид сурасида марҳамат қилади:

مُكِّنْهُمْ أَنْ تَتَفَكَّرُوا فِي مَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۗ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ لَسَدْتُمْ لَهُمْ سَبْعًا مِائَةً أَوْ كَثِيرًا ۗ وَإِنَّكُمْ لَخَالِفُونَ
رُؤُوسَهُمْ لَكَاؤًا ۖ فَمَا تَعْلَمُونَ لَهُمْ يَوْمَ تَأْتِي السُّحُبَ الْمَاءَ ۗ نِجَاحٌ لِكُلِّ فِتْنَةٍ ۗ وَرَجَاءٌ لِكُلِّ وَجْهٍ لَمَّ يَتُوبُ ۗ وَإِنَّكُمْ لَخَالِفُونَ
رُؤُوسَهُمْ لَكَاؤًا ۖ فَمَا تَعْلَمُونَ لَهُمْ يَوْمَ تَأْتِي السُّحُبَ الْمَاءَ ۗ نِجَاحٌ لِكُلِّ فِتْنَةٍ ۗ وَرَجَاءٌ لِكُلِّ وَجْهٍ لَمَّ يَتُوبُ ۗ

«Уларга (мунофиқлар): «Биз сиз билан бирга эмасмидик?!» деб нидо қилурлар. Улар дедилар: «Оре. Лекин сизлар Аллоҳнинг амри келгунича ўзингизни ўзингиз фитнага дучор қилдингиз, кўз тикиб кутдингиз, шубҳа қилдингиз ва сизларни хомхаёллар алдаб қўйди. Сизларни Аллоҳ хусусида ўта алдоқчи алдаб қўйди. Бугун сизлардан ҳам, куфр келтирганлардан ҳам тўлов олинмас. Жойларингиз оловдир, у сизнинг эгангиздир. Қандай ҳам ёмон борар жой!» деган (14-15-оятлар).

Бу ердаги «алдоқчи»дан мурод шайтондир. Демак, мунофиқлар шайтоннинг гапига кириб, алдовига учиб расво бўлганлар.

Аллоҳ таоло Фотир сурасида марҳамат қилади:

مُكِّنْهُمْ أَنْ تَتَفَكَّرُوا فِي مَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۗ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ لَسَدْتُمْ لَهُمْ سَبْعًا مِائَةً أَوْ كَثِيرًا ۗ وَإِنَّكُمْ لَخَالِفُونَ
رُؤُوسَهُمْ لَكَاؤًا ۖ فَمَا تَعْلَمُونَ لَهُمْ يَوْمَ تَأْتِي السُّحُبَ الْمَاءَ ۗ نِجَاحٌ لِكُلِّ فِتْنَةٍ ۗ وَرَجَاءٌ لِكُلِّ وَجْهٍ لَمَّ يَتُوبُ ۗ

«Эй одамлар! Албатта, Аллоҳнинг ваъдаси ҳақдир. Бас, дунё ҳаёти сизни алдаб қўймасин. Ўта алдоқчи сизни Аллоҳ хусусида алдаб

қўймасин» (5-оят).

Эй одамлар, турли хаёлларга бориб, ғофил қолманг.

«Албатта, Аллоҳнинг ваъдаси ҳақдир».

У Зот «Қиёмат бўлади», деб ваъда берганми, демак, қиёмат бўлиши ҳақ.

«Ўлганлар қайта тирилади», деб ваъда берганми, демак, қайта тирилиш ҳақ.

У Зот «Бу дунёдаги ишлар охиратда ҳисоб-китоб қилинади», деб ваъда берганми, демак, охиратдаги ҳисоб-китоб ҳақ.

«Кофирлар, мушриклар, мунофиқлар, осийлар ва гуноҳкорлар дўзахда азобланади», деб ваъда берганми, демак, уларнинг азобланиши ҳақ.

«Бас, дунё ҳаёти сизни алдаб қўймасин...»

Бу дунё ҳаётининг ўткинчи матоҳларига берилиб, алданиб қолманг. Бу дунё ҳаётига охиратни алмашманг.

«Ўта алдоқчи сизни Аллоҳ хусусида алдаб қўймасин».

Бу жумладаги «ўта алдоқчи»дан мурод шайтондир. Шайтон одамларни энг кўп ғурурга кетказди ва алдайди. Яъни «Ҳеч нарсага парво қилма, Аллоҳнинг Ўзи кечирувчи», деб одамларни гуноҳ ишларга чорлайди. Аллоҳ таолонинг афв этиши ва мағфират қилишини суистеъмол этиб, Аллоҳ Ўзи кечирар деб, ҳар хил гуноҳларга қўл уравериш нақадар ёмон шайтоний иш эканини ҳеч қачон эсдан чиқармаслик зарур бўлади.

Аллоҳ таоло Мулк сурасида марҳамат қилади:

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اَلَا يٰۤاَنَّ لِلّٰهِ سُلْطٰنًاۙ
يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اَلَا يٰۤاَنَّ لِلّٰهِ سُلْطٰنًاۙ
يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اَلَا يٰۤاَنَّ لِلّٰهِ سُلْطٰنًاۙ
رُّوۡغ

**«Роҳмандан бошқа сизларга ёрдам берадиган лашкар ким ўзи?
Кофирлар алдовдан бошқа ҳеч нарсада эмаслар!» деган (20-оят).**

Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам кофирларни Аллоҳнинг азобидан қўрқитсалар, улар ўз қувватларини ва лашкарларининг ёрдамини пеш қилар эдилар. Юқоридаги оят бу эътиқод нотўғри экани, қуруқ ғурурдан бошқа нарса эмаслигини таъкидламоқда.

Ҳа, дин ила дунёни талаб қилиш Аллоҳ таолога нисбатан журъат қилишдир.

Ҳа, дин ила дунёни талаб қилиш Аллоҳ таоло қасам ила таъкидлайдиган азобга сазовор ишдир.

Ҳа, дин ила дунёни талаб қилишга ўтганлар ҳалимни ҳам ҳайрон қолдирадиган фитнага дучор бўладилар.

Ҳа, дин ила дунёни талаб қилишга мутлақо яқин йўламаслик керак.

«Руҳий тарбия» китоби асосида тайёрланди